

Pomurski VESTNIK

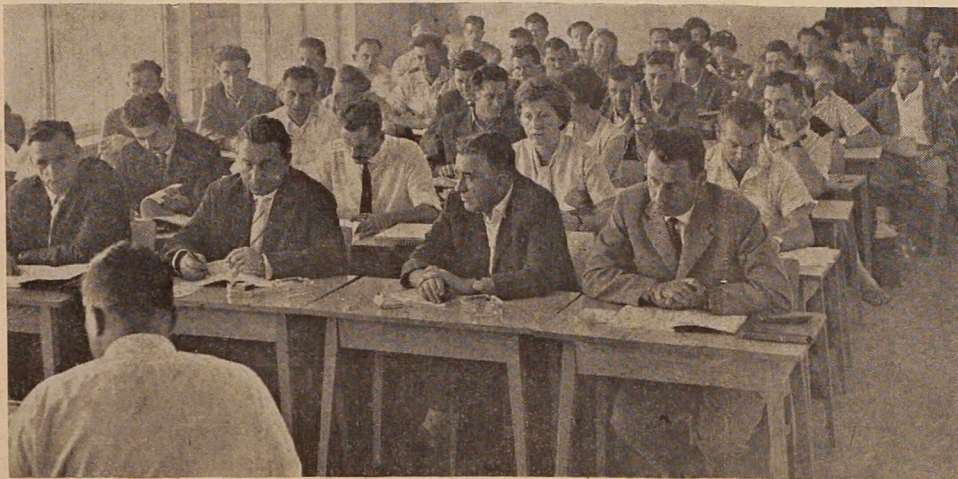
MURSKA SOBOTA, 22. AVGUSTA 1963
Leto XV. — Štev. 33 Cena 20 din

P O M U R S K I V E S T N I K

IZHAJA OD FEBRUARJA 1949 — NAJPREJ KOT TEDNIK »LJUDSKI GLAS«, NATO OD JULIJA 1952 KOT »OBMURSKI TEDNIK«, DO PREIMENOVANJA V SEDANJI NASLOV, KOT GLASILO OKRAJNEGA ODBORA SZDL. OD JANUARJA 1963 IZHAJA LIST KOT TEDENSKO GLASILO OBČINSKIH ODBOROV SZDL SLOVENIJE V POMURJU. LIST IZDAJA ČASOPISNO-ZALOŽNIŠKO PODJETJE »POMURSKI TISK« V MURSKI SOBOTI — DIREKTOR STEFAN ANTALČIČ — LIST UREJA UREDNIŠKI ODBOR. ODGOVORNI UREDNIK JOŽE VILD — NASLOV UREDNIŠTVA — MURSKA SOBOTA, KOČLJEVA UL. 2, TELEFON 21-163

Naš pozdrav visokemu gostu

V torek, točno ob 13. uri je prispel na oddih v Jugoslavijo prvi sekretar CK KP Sovjetske zveze in predsednik ministrskega sveta ZSSR Nikita Sergejevič Hruščov s soprogom Nino Petrovno, družino in uradnim spremstvom. Sprejem na suršinskem letališču je bil zelo tople in pristrčen. Visokega gosta iz Sovjetske zveze je pričakal na letališču predsednik SFRJ Josip Broz-Tito z najvišjimi državnimi in partijskimi voditelji. Srečanje voditeljev obeh prijateljskih socialističnih držav je že v uvodnem ceremonijalu prestopilo običajne protokolarne okvire. Jugoslavija in njeno delovno ljudstvo se čuti počašeno, da bo v teh dneh lahko pozdravilo v svoji sredini voditelja prve socialistične države na svetu in aktivnega pobornika za zmago našel miroljubne koeksistence in svetovnega miru.

Člani skupščine delavskih svetov KIK »Pomurka« med zasedanjem — (Foto: I. Vučkvič)

SKUPŠČINA DELAVSKIH SVETOV K I K »POMURKA« O POLLETNI REALIZACIJI:

LETNI PLAN ZADOVOLJIVO DOSEŽEN

V soboto je skupščina delavskih svetov Kmetijsko industrijskega kombinata »Pomurka« razpravljala o izpolnitvi plana v prvem polletju, o problematiki, ki se pojavlja v posameznih obratih in o nadaljnji investicijski izgradnji. Seji so kot gostje prisostvovali inž. More, podpredsednik republiške gospodarske zbornice, Janez Lanšček, predsednik občinske skupščine Murska Sobota in novi generalni direktor Karel Lutar, ki bo prevzel to delovno mesto s 1. septembrom.

Industrijski obrati so v I. polletju izpolnili letni plan z 42,2 odstotka, najslabše je plan izpolnil obrat za gozdarstvo in lesno proizvodnjo. V poročilu je bilo ugotovljeno, da so plan-

ske postavke nekoliko previsoke, ker so bile določene takrat, ko še ni bilo mogoče pričakovati, kakšne bodo posledice neugodne zime. Neugodne vremenske prilike so občutno vplivale na preskrbo obratov s surovinami in to je povzročilo, da kapacitete niso bile zadovoljivo izkoriščene. Zato pa je v drugem polletju zlasti pred komercialno službo velika odgovornost, da bo s pravilno organizacijo omogočila reden dotok surovin.

Letos so prvič sestavljali polletni obračun na kmetijskih gospodarstvih. Na kmetijskem gospodarstvu Rakičan so dosegli planirano letno realizacijo s 47,8 odst., v Beltincih z 21,1 odst., v Lendavi z 29,5 odst., torej globoko pod planom, vendar pa je potrebno upoštevati, da je v času sestavljanja obračuna še 90 odst. kmetijske proizvodnje nedovršene. Zato bo mogoče poslovni uspeh ugotoviti šele ob zaključku leta.

NOVI, ŠE VEČJI OBETI

Kolektiv trgovske poslovalnice »Samopostrežba«, ki posluje v okviru Trgovskega podjetja »Vesna« Ljutomer, je v prvi polovici avgusta skromno proslavil petletnico poslovanja prve samopostrežne trgovine v Sloveniji. Ta je bila odprta avgusta 1958. leta na Miklošičevem trgu v Ljutomeru.

V petih letih svojega obstoja se je samopostrežna trgo-

IZVOZ — PREVISOKO PLANIRAN

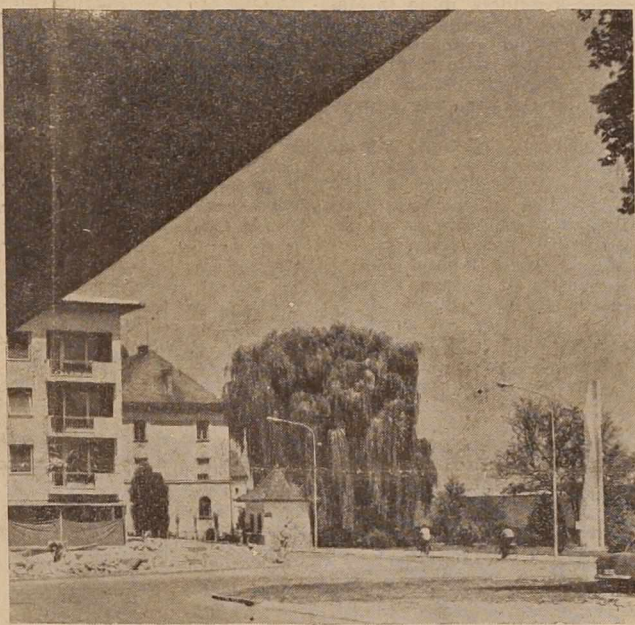
V izvozu je kombinat dosegel zelo velike uspehe, čeprav ne take, kot je bilo pričakovati in kot so bili planirani. Plan je bil dosežen s 45,65 odst., kar znaša 1 milijon 160 tisoč dolarjev (873 milijone 892 tisoč dinarjev). Na to, da ni bil dosežen večji uspeh ali vsaj planirani, so vplivale nestabilne cene nekaterih artiklov pri tujih odjemalcih kakor tudi ustavev izvoza bekonov in govejega mesa na angleško tržišče. Za nekatere artikle, zlasti za jajni prah, pa je še potrebno ugotoviti rentabilnost izvoza, ker se z njimi na domačem tržišču dosegajo znatno višje cene kot pri izvozu. (Nadaljevanje na 4. strani)

Z ZADNJE SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE V GORNJI RADGONI:

Občutno zmanjšanje bolniškega staža

Občinska skupščina Gornja Radgona je na zadnji seji med drugim razpravljala o delu sveta za zdravstvo in zdravstveni problematiki v občini. Ugotovila je da je zdravstvena služba v zadnjih letih dosegla lep napredek v zasedbi z medicinskim kadrom in v materialni opremljenosti zdravstvenih institucij. Pogrešajo le zdravstveno osebje z višjo izobrazbo.

Na območju radgonske občine delujejo štiri splošne ambulante, ena pomožna sploš-

Gornja Radgona — mestno središče (Foto: S. Klinar)

na ambulanta, protituberkulozni dispanzer, štiri zobozdravstvene ambulante, šolska ambulanta, dispanzer za žene, higienska postaja, reševalna postaja, služba sanitarne inspekcije in lekarna. V teh zdravstvenih institucijah — brez Zdravilišča Slatina Radenci — je zaposlenih 33 zdravstvenih delavcev — brez upravnega in administrativnega kadra. Zanimiv je tudi podatek, ki govori o razvitosti in nerazvitosti zdravstvene službe v občini. Republiško povprečje iz srede leta 1961 je bilo 3.282 prebivalcev na enega zdravnika. To povprečje so v radgonski občini dosegli po dveh letih, tako da danes pride na enega zdravnika 3.266 prebivalcev. Ta podatek kaže, da bo potrebno zdravstveno službo kadrovsko še okrepiti in posvetiti več pozornosti

preventivni službi, ki je pa v radgonski občini zaradi premajhnega števila zdravstvenih strokovnih delavcev še vse premalo razvito.

Ugotovljeno je tudi, da so izdatki za zdravstveno varstvo občanov v stalnem porastu. Vzroki za to so v širjenju kroga upravičencev do socialnega oziroma zdravstvenega zavarovanja, v urejanju in razširjanju obstoječih in v odpiranju novih zdravstvenih zavodov, v napredku medicinske znanosti in ker se zdravstveno varstvo širi od nekdanje kurativne pomoči tudi na preventivno dejavnost. Kljub temu, da to zahteva nova in večja sredstva, se vse to bogato obrestuje in vrača na drugih področjih družbenega dogajanja. (Nadaljevanje na 4. strani)

Otvoritev restavracije in kopališča v Moravcih

V nedeljo bodo v Moravcih svečano odprli kopališče in restavracijo, kar pomeni nadaljnji korak k razvoju tega turističnega objekta, ki utegne sčasoma prerasti v pomembno rekreacijsko središče v Pomurju. Na temeljih krajevnih skupnosti v Moravcih namreč sedaj smelo nadaljuje kolektiv Hotela »Zvezda« iz Murske Sobotice.

Otvoritvena svečanost bo ob desetih dopoldne. Prireditelj je poskrbel za pester kulturni program. Nastopila bo godba

»Plavil 6« iz Maribora, folklorna skupina iz Beltincev. Pohorski fantje s Štefom in Tinotom in godba I. Baranje. Gostom pa bodo ob tej pri-

ložnosti postregli s pristnimi prekmurskimi specialitetami. Goste pričakujejo tudi iz Avstrije, Ljubljane, Maribora in drugih krajev. -sk-

ŠE DVA 20-STANOVANJSKA STOLPIČA

V splošnem gradbenem podjetju »Pomurje« potekajo zadnje priprave za gradnjo dveh dvajsetstanovaljskih stolpičev za tržišče. Gradbene načrte že imajo pripravljene in pravkar so zaprosili za gradbeno dovoljenje. K tej gradnji je podjetje privedlo veliko povpraševanje za manjšimi stanovanji na tržišču.

Lokacija obeh novih stolpičev bo poleg sedanjih dveh večjih stanovanjskih blokov z 82 stanovanji za tržišče, ki bosta vseživljiva že letos oktobra. Vsa stanovanja v obeh blokih so namreč že prodani in niti niso mogli ustreči vsem interesom.

Izvoz jajčnega prahu — obrat TMP, KIK Pomurka

Hruščov
v Jugoslaviji

Brez protokolarnih namer: tokratni obisk prvega sekretarja KP SZ in predsednika sovjetske vlade N. S. Hruščova v Jugoslaviji je ključna tema, da je zasebnega kličaja, saj je prišel visoki gost iz Sovjetske zveze s svojo družino k nam na letni oddih na povabilo predsednika SFRJ Josipa Broza-Tita, izredno poveljevalcu v ovisu av uaqum sodelovanje med obema prijateljskima socialističnima državama, marveč dobiva sprit svoje časovne pogojenosti tudi velik mednarodni pomen. Srečno naključje je, da je prišel sovjetski premier k nam na obisk prav v času, ko so se začela jasni obzorja nad področji stikov in sporazumevanja v svetovnih dimenzijah. Znani moskovski sporazum o prepovedi poskusov z jedrskim orožjem v ozračju, veselju in pod vodo, katerega je z nedeljenimi simpatijami pozdravila vsa svetovna miroljubna javnost in ga je doslej podpisalo že nad 60 držav, je nedvomno pomemben znanilec tega pozitivnega razvoja. In prav naš gost Hruščov ima izredno velike zasluge za to, da je do tega pomembnega sporazuma med tremi atomskimi velesilami sploh prišlo.

V osebnosti Hruščova imamo te dni priložnost pozdraviti aktivnega pobornika miroljubne koeksistence in razumnega borca za svetovni mir, kar je še posebno pomembno zagledati, ker je tudi naša država bila doslej vedno v prvih vrstah borcev za zmago teh doktrin, ki se v mednarodnih odnosih vse bolj ustvarjalno uveljavljajo in postajajo tudi odločna zahteva vsakega človeštva. Zato ni naključje, če obisk predsednika sovjetske vlade Hruščova z nedeljeno pozornostjo spremljajo po vsem svetu, ne le v veliki prijateljski državi našega gosta in socialističnih državah, marveč tudi na Zgodovinski in še zlasti v prijateljskih deželah Afrike, Azije in Latinske Amerike. Iz vseh tujih komentarjev in poročil veje globoko prepričanje, da bodo tokratni razgovori med Hruščovom in Titom prav gotovo prerasli biletarne okvire in po svojih rezultatih ugodno vplivali tudi na nadaljnje razreševanje aktualnih vprašanj sodobnega sveta. Saj nas prav v vprašanju vojne in miru izredno ustvarjalno povezujejo enaka ali podobna gledišča.

Naposled pa bo obisk visokega gosta iz Sovjetske zveze tudi izredno ugodna priložnost za nadaljnje utrjevanje že tradicionalnega prijateljstva med narodi obeh socialističnih dežel, ki so ga lahko začasno ustavili le temni Stalinovi časi, niso pa ga mogli porušiti, ker izvira iz usodne povezanosti in skupnega boja jugoslovanskih in sovjetskih narodov proti črnim silam fašizma, za svobodo in zmago socializma. Osebnosti tovariša Hruščova in sedanjemu sovjetskemu vodstvu tudi gre zasluga, da so se po nekaj letih mraka in mučnih sporov začeli postopno izboljševati odnosi med našima državama in da so ti odnosi zlasti po zadnjem Titovem obisku v Sovjetski zvezi zavzeli ugoden razmah na vseh področjih, predvsem še na gospodarskem in kulturnem. Tako enakopravno sodelovanje, zlasti med socialističnimi deželami, pa je vedno navdihovalo Jugoslavijo, njeno ljudstvo in državno vodstvo, saj je tudi globoko pogojeno z življenjskimi interesi obeh držav.

Dosedanje pozitivne izkušnje na tem področju upravičujejo pričakovanja, da bo sedanji obisk tovariša Hruščova in njegovi razgovori s tovarišem Titom nov, izredno važen mejnik na področju medsebojnega sodelovanja. Že doseženi rezultati in novi obeti — vse to pa je lahko samo ohrabrujoče.

LEPA NOČ OB VELIKEM BAZENU

Sobotni večer, ki s svojimi temnimi in težkimi oblaki ni obetal nič lepega, je k velikemu bazenu v Slatini Radencih privabil čez tri tisoč ljudi na veliko atraktivno zabavno prireditev pod naslovom »Radenska srca 1963«. Kdor je prišel, se je od Radencev težko poslovil in to šele v zgodnjih jutranjih urah, ko so že utrujeni natakarji zapirali vrata restavracije.

Na izredno lepo in ukusno urejenem odru sredi bazena, polnega svetlo-zelene vode in pod številnimi lučmi, je goste neustrašno zabaval vokalno-instrumentalni ansambel »Radenci koralci« iz Zagreba, njegove premore pa so organizatorji napolnili s številnimi humorističnimi točkami. Ob spremeljavi ansambla so nastopili pevec Zvonko Spilič, trio »Jeka« in idol francoske mladine Matt Collins. Čigar nastop v stilu interpretatorjev twista je v začetku začudil tega v večini nevaljene gledalce, potem pa jih je le osvojil in razigrjal.

Seveda tudi brez domačih humoristov ni bila prireditev. Posebno priznanje je požela Prileška Mička s svojim jedkim humorom in odličnimi domoljci. Neustrašno pa je za celotni potek prireditve v potu svojega obraza skrbel Božo Podkrajšek, ki je kljub že visokim letom pred gledalci tudi interpretiral še — twist. V zaskrbljenosti za uspeh in zaradi velikih nalog pa se je šele v zgodnjih jutranjih urah spomnil na svoj kovček, ki bi ga skoraj morali z milico iskati.

Osrednja točka pa je bila izvolitev treh radenskih src, za katere se je potegovalo kar deset kandidat in to iz Maribora, Ljubljane, Gradca, Trsta in tudi domačin. Gledalcem so se najprej predstavili v kopalniških oblekah, nato pa so še nekateri morali prestati trde preizkušnje ob odgovorih na nekatera vprašanja. Občinstvo je za prvo radensko srce izbralo 19-letno uslužbenko iz Maribora Ivico Britovšek, ki je prejela za nagrado 30 tisoč dinarjev, za drugo srce 19-letno Anico Kurbus iz G. Radgone (nagrada 20 tisoč dinarjev) in za tretje srce Darinko Kovič iz Maribora (10 tisoč dinarjev).

Sobotna prireditev je brez dvoma ena izmed zelo lepo u-

speljih in bo gotovo vplivala skupaj z ostalimi na to, da si bo ta naš turistični kraj pridobil še večjo priljubljenost. Za letos še pripravljajo sim-

pozij komorne glasbe, slišati pa je tudi, da bi priredili atraktivno vinsko trgatavo, za kar je obilo možnosti v bližnji okolici. S. B.

Tri »radenska srca« — Ivica Britovšek, Anica Kurbus, Darinka Kovič (z leve proti desni)

GORNJA RADGONA — DELOVANJE SANITARNE INŠPEKCIJE:

Najbolj pereča: preskrba s pitno vodo

Služba sanitarne inšpekcije v Gornji Radgoni se je lani okrepila, ker je to delo prevzel redno nameščen sanitarni inšpektor, ki je začel sistematično posegati na področje higijene prehrane, komunalne in šolske higijene, epidemiološke situacije in higijene dela. Rezultati tega dela se že kažejo v sanitarno-higienskem stanju v občini.

Sanitarna inšpekcija je posvetila največ svoje dejavnosti pregledom izvajanja cepilnih proti otroški paralizni, črnim kozam, davici, tetanusu in oslovskemu kašlju. Zaradi preprečevanja in zatiranja bolezni je sanitarna inšpekcija opravila več pregledov vodooskrbnih objektov. Preskrba z zdravno pitno vodo je pereča vprašanja celotnega radgonskega ob-

močja, zlasti pa v sami Radgoni, zaradi neprimernih vodnjakov in infiltracije murske vode. Poleg pregledov javnih vodooskrbnih objektov si sanitarna inšpekcija prizadeva, da bi strokovno ugotovila tudi stanje privatnih vodo-

oskrbnih objektov, kar naj bi služilo kot osnova za določitev ukrepov za asanacije teh objektov. Pri tem delu bi z vso vmo morala pomagati tudi higienska postaja. (Nadaljevanje na 4. strani)

TAJNIK ZVEZE ČEBELARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE FRANC CVETKO

Čebelarstvo je v razvojni stopnji

Tajnik Zveze čebelarskih društev Slovenije Franca Cvetka smo na nedavni prireditvi 60-letnice Čebelarskega društva v Križevih pri Ljutomeru zaprosili za kratek razgovor. Prav rad je odgovoril na vprašanja o pomenu in razvoju čebelarstva v Sloveniji.

Takole je potekel naš kratek razgovor:

Čebelarstvo je zelo važna veja kmetijsko-gospodarske panoge. Kaj menite, ali je čebelarstvo z ozirom na današnjo razvitost sadjarstva v Sloveniji dovolj razvito?

Nikakor ne, pač pa se bo moralo razviti prav zaradi naših sadnih nasadov. Nujno potrebno je povečati število čebeljih družin, da bodo te lahko cvetje naših sadnih dreves pravilno in pravočasno opravile. Po osvoboditvi se je stanje nekoliko popravilo, vendar je to za današnji razvoj sad-

jarstva še vedno premalo. Sedaj nameravamo vse čebelarje vključiti v Čebelarsko zvezo. Skupaj z Agromelom iz Zagreba pa smo že izdelali sedemletni načrt za načrtno oplojevanje teh plantaž.

Kako pa je s čebelarskim kadrom? Se vam ne zdi, da temu vprašanju posvečamo premalo skrbi.

Vzgajanje mladih čebelarjev bi morali vsekakor uvesti v učni program že v osnovnih šolah. Mi pa zaenkrat organiziramo čebelarske krožke po osnovnih šolah in tudi v nekaterih KZ so se dobro obnesli. Zadruga naj bi preko Klubov mladih kmetijskih proizvajalcev zainteresirale mladino za čebelarstvo. Mladi kmetiči ljudje ostajajo v večini primerov brez strokovnega znanja iz čebelarstva in zato ga tudi puščajo ob strani.

In še vaše mnenje o razvoju čebelarstva v Pomurju?

Vsekakor ste lepo napredovali. Potrebno pa ga je še močno povečati, kajti izrazito sadjarski predele, kot je na primer Goričko, nujno zahteva povečanje te panoge.

-do-

Tajnik ZCD Slovenije, Franc Cvetko

35 let tovarne Mura

Delovni kolektiv Tovarne oblačil, perila in pletenin »Mura« v Murski Soboti je preteklo soboto lepo praznoval 35-letnico obstoja tovarne in 13. obletnico delavskega upravljanja.

V polni dvorani Kina »Park« je bil po slavnostnem

govoru predsednika upravnega odbora podjetja Ladišlava Belingerja tudi kulturni program, katerega so izvedli člani Slovenskega narodnega gledališča iz Maribora.

Ob tej priložnosti so nagradili z zlatimi urami štiri člane kolektiva, ki delajo v tovarni že več kot 25 let: Marijo Potočnik, Vero Perkič, Gizelo Kutoš in Jožeta Herica.

V G. RADGONI ODPRTA NON-STOP TRAFIKA

V nekdanji posojilnici v G. Radgoni preurejajo prostore za prodajalno mesa, trafiklo To-bačne tovarne iz Ljubljane in prodajalno tovarne čevljev »Pekos«.

Nova prodajalna tobačnih izdelkov bo odprta non-stop, v njej pa bodo prodajali razne spominkarje in galanterijske predmete.

Vse nove prodajalne naj bi bile odprte prihodnji mesec ob začetku Pomurskega sejma v Radgoni.

NOVE TEŽAVE PRI ODKUPU MLEKA

V tovarni mlečnih izdelkov so izpolnili polletni proizvodni načrt z 99 odstotki. Ko je delavski svet na zadnji seji razpravljal o polletnem obračunu za I. polletje in julij, je bila izražena bojazn, da bodo letni plan pri predelavi mleka le težko izpolnili, predvsem zaradi posledic letošnje suše ter nerazumnih odkupnih in prodajnih cen mleka.

Cene, ki jih je odobril zvezni urad za cene, so namreč precej nižje, kot pa znašajo kalkulacije podjetja. Tako bo moralo podjetje pri kmetijskih združenjih odkupovati mleko za 1 din ceneje po tološobni enoti, kot je v svojih kalkulacijah najprej predvidevalo, to pa bo lahko neugodno vplivalo na odkup mleka pri zasebnih kmetovalcih. Razen tega prodajajo konzumno mleko za 8 din ceneje, kot stane v mlekarnah osrednjih mest in industrijskih sredstev.

Predelava mleka je tako že v I. polletju primela podjetju izgubo, ki so jo morali pokriti z dohodkom iz proizvodnje nemlečnih izdelkov.

ZAČELI GRADITI HALO ZA STRANSKE OBRATE

V podjetju »Agromerkur« so zaključili intenzivne priprave za gradnjo nove hale, ki bo po dograditvi služila stranskim obratom. Ti obrati so doslej dokaj motili proizvodnjo v glavnih obratih, po zgraditvi hale pa bodo proizvodnjo tudi lažje usklajali in povežali. V novo halo bodo vložili okrog 11 milijonov dinarjev. Delovni kolektiv je znatno pospešil gradnjo, saj je sam izdelal streho jeklene konstrukcije. Predvidevajo, da bodo novo halo izročili svojemu namenu že na Dan republike.

HLADILNICE IN BOLJŠE IZKORIŠČANJE ZMOGLJIVOSTI

Delavski svet Tovarne mesnih izdelkov »Pomurka« je pretekli ponedeljek razpravljal o petletnem gospodarjenju. V razpravi je bila zlasti naglašena potreba, da je potrebno že enkrat do kraja izpeljati investicijsko izgradnjo, ki bo omogočila čimvečje izkoriščanje zmogljivosti. Mišljene so predvsem hladilnice, ki so važen pogoj, da bodo lahko bolje izkoristili zmogljivosti obstoječih hladilnic. Na seji so se zavzeli tudi za stabilizacijo tržiska. Eden izmed ukrepov bo ta, da ne bodo več zvišali odkupnih cen živini, četudi bi to šlo na račun proizvodnega načrta.

Boljšje izkoriščanje zmogljivosti in predvideno investicijsko vlaganje povezujejo v podjetju tudi z izpolnitvijo letnega izvoznega plana.

PRIPRAVLJAO PERSPEKTIVNI PROGRAM

Kakor so nam sporočili iz podjetja »Obtrnik«, sedaj intenzivno pripravljajo perspektivni načrt razvoja podjetja, o katerem bo na prihodnjem zasedanju dokončno odločal delavski svet.

Pri sestavljanju perspektivnega programa so upoštevali tudi nekatere nove razvojne možnosti. Sedaj imajo v podjetju sedem proizvodnih enot. Ugodne možnosti so tudi za otvoritev vodovodno-inštalacijske delavnice, ki je v okolici zelo potrebna in bi lahko tudi rentabilno poslovala, vendar pa je zamisel težko uresničiti zaradi pomanjkanja strokovnih kadrov.

Perspektivni načrt povezujejo v tem podjetju tudi z uspešnejšim sestavljanjem in sprejemanjem statuta in dodatnih notranjih predpisov.

Brigadirji MDB »Štefan Kovač« nadaljujejo s tradicijo

O brigadirjih III. Mariborske MDB »Štefan Kovač«, ki so poleg še devetih brigad iz vseh krajev Jugoslavije ter internacionalne brigade, nastanjeni v naselju »Proleter« pri Malem Požarevcu, smo pred kratkim prejeli zopet nekaj lepih in prijetnih vestí.

Brigada, v kateri je tudi mnogo Pomurcev, je še poleg petih drugih nastanjena v šotorih v bližini nekega gozda, ostale brigade pa so v barakah. Skupaj je v naselju kar 1100 brigadirjev.

Naši brigadirji so zopet med

na/boljšjimi. V higieni in disciplini so najboljši v naselju, na trasi pa dnevno presegajo že 132 odd. Nekoliko slabši so edino v športu.

Proizvodna konferenca v »Muri«

Mladina tovarne perila »Mura« je imela pretekli teden proizvodno konferenco, katere se je udeležilo okrog 150 mladincev iz ene izmene.

Obravnavali so poslovno združenje podjetij Mura, Kamensko, Naprijed in Varteks ter statut delovne organizacije. Sprejeli so tudi razpis, ki

Pred dnevi sta naše brigadirje obiskala predsednik okrajnega komiteja ZMS Janez Kučum in član občinskega komiteja Karel Sukič.

sta jim ga poslala občinski in okrajni komitei ZMS, za tekmovanje v čim večji produktivnosti dela v gospodarskih organizacijah.

Glede tekmovanja za večjo produktivnost razmišljajo tudi o medsebojnem tekmovanju posameznih brigad.

POTUJOČA KNJIŽNICA

Sredi septembra bo Ljudska knjižnica v Murski Soboti začela poslovati s potujočo knjižnico.

Se pred tem pa nameravajo s študijsko knjižnico prirediti 1—2-dnevni seminar za knjižničarske delavce. Seminar bo organiziran v soglasju matične republiške knjižnice v Ljubljani; za pravilno organizacijo pa bo skrbelo pred nedavnim ustanovljeno Društvo bibliotekarjev Slovenije v Murski Soboti. Seminar bo temeljil na praktičnem delu v knjižnici.

Kasneje bodo organizirali še seminar druge stopnje, ki ga bo vodil predstavnik matične knjižnice iz Ljubljane.

Vštric s kulturnimi potrebami ljudi

Na pobudo nekaterih knjižničarjev, ki že več let aktivno delajo na področju knjižničarstva v Pomurju, so v soboto dopoldne ustanovili društvo bibliotekarjev Slovenije v Murski Soboti.

V društvo je že ob ustanovitvi bilo včlanjenih deset članov, v glavnem knjižničarski delavci iz Pomurja. Se letos pa bo društvo skušalo povečati število članov. Pričakujejo, da jim bo to tudi uspelo, saj bodo te dni včlanili samo iz ljubljanske občine kar šest novih članov. V društvu sta zastopana tudi dva člana madžarske narodnosti iz Hodoša in Dobrovnik, kjer obstajata 2 močni knjižnici z večjim številom madžarskih knjižničnih zbirk.

Poglavitna naloga društva je spremljanje in razvijanje bibliotekarske znanosti v teoriji in praksi s posebnim poudarkom na kulturnih potrebah pomurjskega prebivalstva, strokovno izboljšanje bibliotekne službe in skrb za razvijanje vseh vrst knjižnic.

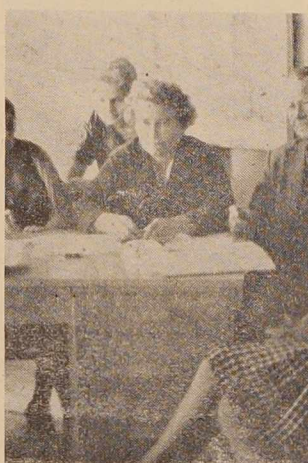
Prav tako bo društvo skušalo povečati zanimanje za knjige med ljudstvom in navezati sodelovanje z ostalimi društvi bibliotekarjev v Jugoslaviji in v tujini. Da bi lažje skrbeli za pravilno in nemoteno delovanje knjižnic, so si člani društva razdelili okoliše po občinah. Urediti bo potrebno predvsem vasko in šolske knjižnice, ki so dosedaj bile brez strokovnih vodstev in pravilnega poslovanja.

Poleg novoimenovanega 8-članskega odbora so na zboru predlagali še pet častnih članov, ki bodo s svojimi izkušnjami pomagali društvu. Za predsednika pravnega odbora je bila izvoljena večletna knjižničarska delavka Nika Brumnovič. Za častne člane društva pa so predlagali tri pomurske knjižničarje:

Miška Kranjca, Ferda Godino in Ludvika Vajla, dalje Rudolfa Čučinoviča in Franca Sebanja.

Letošnji plenum DBS bo oktobra v Mariboru, zvezni pa v Sarajevu; udeležil se ga bo tudi član iz soboškega društva. Predvidevajo pa, da bo prihodnje leto plenum bibliotekarjev Slovenije v Murski Soboti, za kar so že na občnem zboru soboškega društva predložili obširen program.

Na sliki spodaj — udeleženci občnega zbora bibliotekarjev v Murski Soboti

Naš razgovor s prof. D. Novakom pred pričetkom pouka na gimnaziji v Ljutomeru

OSNOVNI SMOTER: ZAGOTOVITI STROKOVNI KADER

Kateri so bili glavni razlogi za ustanovitev gimnazije v Ljutomeru?

Razlogov za ustanovitev gimnazije v Ljutomeru je bilo nedvomno več.

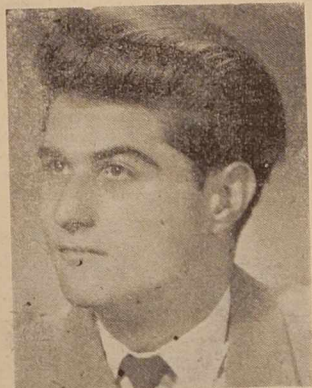
Ljutomer je po ukinitvi vajenske šole in po prenehanju gospodarske šole v Radenci ostal brez kakršnekoli druge šole, razen dveh osemletk. Starši so morali poslati svoje otroke v šole v oddaljeni Maribor ali v M. Soboti. Vse to je bilo povezano z velikimi izdatki, tako da mnogi otroci po končani osemletki niso mogli nadaljevati študija in so se morali posvetiti obrti ali pa se zaposliti kot navadni delavci. Pobudo za ustanovitev gimnazije je prišla prav od članov ljubljanske občinske skupščine, ki so se morali najprej občutiti ta pored problem.

Drugo dejstvo je prav gotovo to, da v ljubljanski občini kot prav gotovo še v mnogih drugih, zelo potrebujemo kader z visoko izobrazbo. Kadra s srednjo izobrazbo bo domala dovolj, medtem ko kadra z visoko izobrazbo zelo primanjkuje. Trenutno bi v ljubljanski občini potrebovali še mnogo zdravnikov, inženirjev in drugih strokovnjakov z visoko izobrazbo. V mnogih podjetjih bi bila delovna snov, ki bi imela za to prepotrebno kadro. V perspektivi bodo predvidoma prav gotovo zamrli tudi učitelji; tako bodo morali učenci za ta poklic končati gimnazijo in je tudi zaradi tega ustanovitev gimnazije pomembna. V ljubljanski občini pa zaenkrat še zelo potrebujemo pedagoški kader z višjo in visoko izobrazbo.

Koliko dijakov je pripravljeno za prvi letnik in katero območje bo zasledila nova gimnazija glede na bivališča dijakov?

Solski odbor gimnazije je na svoji seji sklenil, da bo sprejel v prvi letnik, ki bo imel dva oddelka, 72 učencev. To število smo na sprejemnih izpitih tudi do-

gli. Za sprejemni izpit se je prijavilo celotno 73 učencev, od teh pa jih 8 sprejemnega izpita ni opravilo. Za vpis je prosilo tudi nekaj učencev, ki morajo letnik ponavljati ali pa bodo prestopili iz druge šole na našo šolo. Otroci, ki bodo obiskovali našo gimnazijo, so iz različnih krajev. Precej jih je iz G. Radgone, Ščavnice, od

Prof. Drago Novak

Vidna pri Ščavnici, z Razkrižja, samozemci precej tudi iz Ormoža, nekaj pa celo od Kostanja, iz Melnice in od drugod. Skratka, kaže, da bo šolski okoliš zelo velik in vse to nam potrjuje, da je gimnazija potrebna.

Prvega septembra bomo imeli še naknadne sprejemne izpite, ker je šola prejela še precej prošelj za vpis.

Kako je s predavateljskim kadrom in tehnično opremo šole?

Zdi se mi, da je to najbolj pereča zadeva vseh naših šol. Povsod tožijo, da ni kadra, ali pa, da nima ustrezne izobrazbe. Tudi pri nas se kaže določene težave, vendar pa smo jih v glav-

nem že prebrodili in upamo, da bomo imeli ustrezen kader, ki bo lahko vzgajal in izobraževal našo mladino.

Ali so potrebe in tudi možnosti za internet?

Potrebe po internetu ni opaziti, saj se je samo ena učenka prijavila za internet. Vsi učenci imajo zelo dobre prometne zveze, vlak ali avtobus, mnogi pa se bodo, kakor so sami izjavili, vozili (Nadaljevanje na 4. strani)

POMURSKI OTROCI NA LETOVANJU V AVSTRIJI

TRI TEDNE GOSTI V AVSTRIJI

Pretekli teden so se iz Seebodena ob Millstattskem jezeru v Avstriji vrnil domov otroci iz Pomurja, ki so bili tam tri tedne na letovanju. Počitnice tam jim je omogočila organizacija Kinderfreunde ob sodelovanju naše pomurske ZPM.

Naši otroci so stanovali skupaj z avstrijskimi v domu Pavlihof. V tem času so napravili mnogo izletov v bližini in daljino okolice.

Tako so se z avtobusi peljali tudi na krožno pot. Obiskali so Gosposvetsko polje, kjer so si ogledali knežji kamen, nato pa so ob Vrbskem jezeru odpotovali do Celovca, kjer so bili gosti jugoslovanskega konzula v Celovcu — tov. Trampuža. Tam so si ogledali tudi botanični vrt ter ostale znamenitosti mesta. Bili so tudi na srednjeveškem gradu Hochosterwitz. Prav tako so bili v kraju Milchstatt, po katerem ima tudi jezero, ob kate-

rem so letovali, ime. Potovali so tudi v Spital ob reki Lisi, kjer so si ogledali glavni trenin kajakašev pred svetovnim prvenstvom.

Toda to ni bilo vse. Za razvedrilo so poskrbeli tudi doma v domu. Z vrstniki iz Avstrije so prirejali razna tekmovalstva ter skupaj pripravljali različne kulturne prireditve. Trije tedni veselja, pomanja in lepih dni so hitro minili in zopet so doma, toda gostoljubne sosednje prijateljske dežele ne bodo tako hitro pozabili.

Gederovci

Mladinski aktiv v Gederovcih je pred dnevi imel sestanek, na katerem je izvolil novega sekretarja in blagajnika. Prejšnja zaradi objektivnih razlogov nista več zmogla teh dolžnosti.

Aktiv je še kar delaven, manjka pa jim predvsem sredstev. Pred kratkim so organizirali tudi nogometno tekmo z moštvom Žetince iz sosednje Avstrije.

V Beltincih se že pripravljajo za jesensko setev

Korak naprej v kooperaciji

Pred kratkim so se v Beltincih sestali predstavniki KO SZDL, sekretarji sekcij za kmetijstvo pri KO SZDL in kmetijski strokovnjaki domače zadruge. Razpravljali so o pripravi za jesensko setev in o kooperaciji v živinoreji.

Ugotovili so, da je KZ Beltinci že ukrenila vse potrebno za nemoten potek setve. Naročila je dovolj umetnih gnojil, semenske pšenice, rži in ječmena. Nad 300 ton umetnih gnojil za jesensko setev pa zadruga že ima na zalogi. Nabavila je še en novi traktor, tako da sedaj razpolaga z 9 traktorji in bo lahko ustregla vsem, ki želijo traktorsko oranje, setev itd.

Na sestanku so analizirali tudi stanje v živinoreji. Menili so, da je treba preiti od kontrahaznega sklepanja pogodb k boljši obliki kooperacije. Ker bo zadruga zaposlila nove kmetijske tehnike, bo ta prehod bolj lažji. Za začetek uvažanja boljših oblik kooperacije v živinoreji je potrebno priskrbiti priznane menjase, katerih zaenkrat še primanjkuje (5 merjasev je zadruga že nabavila, a 6 naknadno naročila); nadalje bo nabavila plemenske svinjke in jih dala v rejo zasebnikom. Tako bo mogoče brez investicijskih vlaganj bolj izkoristiti hlevske zmogljivosti; zasebnih kmetovalcev in prišli bodo do kvalitetnejših puijskov za nadaljnjo pogodbeno vzrejo prašičev. Pri goveji živini bo KZ prav tako uvažala boljše oblike kooperacije.

Zaskrbijo pa je stanje glede voluminozne krme za živino. Pridelek otave in detelje je suša domala povsem u-

nčila in je bil minimalen. Pridelek krompirja, koruze in proda bo zaradi suše tudi precej manjši od lanskega. Zato so kmetje v skrbah. Kako obdržati in prehraniti živino. KZ se je sicer že lotila reševanja tega problema; poleg močnatih krmil skuša nabaviti tudi voluminozno — osnovno krmo. To bo vsekakor nujno potrebno, ker se bo v nasprotjem primeru stalež goveje živine in prašičev zelo zmanjšal. To je pokazal tudi zadnji dogovor živine na sejmišču v Beltincih; bilo je malo več živine kot na prejšnjih dogovorih. Po končanem jesenskem poljskem delu bo ponudba živine prav gotovo še večja, ker kmetovalci nimajo krme.

Vse to nam narekuje, da se moramo prav vsi lotiti reševanja tega problema; kako obdržati stalež živine, sicer se ničilo in je bil minimalen. Pridelek krompirja, koruze in proda bo zaradi suše tudi precej manjši od lanskega. Zato so kmetje v skrbah. Kako obdržati in prehraniti živino. KZ se je sicer že lotila reševanja tega problema; poleg močnatih krmil skuša nabaviti tudi voluminozno — osnovno krmo. To bo vsekakor nujno potrebno, ker se bo v nasprotjem primeru stalež goveje živine in prašičev zelo zmanjšal. To je pokazal tudi zadnji dogovor živine na sejmišču v Beltincih; bilo je malo več živine kot na prejšnjih dogovorih. Po končanem jesenskem poljskem delu bo ponudba živine prav gotovo še večja, ker kmetovalci nimajo krme.

Vse to nam narekuje, da se moramo prav vsi lotiti reševanja tega problema; kako obdržati stalež živine, sicer se ničilo in je bil minimalen. Pridelek krompirja, koruze in proda bo zaradi suše tudi precej manjši od lanskega. Zato so kmetje v skrbah. Kako obdržati in prehraniti živino. KZ se je sicer že lotila reševanja tega problema; poleg močnatih krmil skuša nabaviti tudi voluminozno — osnovno krmo. To bo vsekakor nujno potrebno, ker se bo v nasprotjem primeru stalež goveje živine in prašičev zelo zmanjšal. To je pokazal tudi zadnji dogovor živine na sejmišču v Beltincih; bilo je malo več živine kot na prejšnjih dogovorih. Po končanem jesenskem poljskem delu bo ponudba živine prav gotovo še večja, ker kmetovalci nimajo krme.

VODNJAKE SO UREDILI

Dopisnik iz Sela nam poroča, da je članek v našem listu o nečistoći in nezavarovanosti mlak in vrelcev vode malce presenetljiv, vendar pa jih je tudi spodbudil k temu, da so sedaj svoje zasilne vodnjake že ustrezno uredili.

Prav je tako, saj je to prvenstveno njim v korist, sedaj pa se jim tudi ne bo potrebno sramovati pred gosti, ki dokaj pogost zahajajo v ta kraj zaradi ogleda zgodovinske rotunde.

nam bo to že drugo leto močno maščevalo. A. H.

Bralci-bralcem v presojo ZASMRAJEN ZRAK

Tovariš urednik!

Čudno se mi zdi, ker niti sanitarna inšpekcija niti nihče drugi ni pokrenil ničesar, da ne bi prišlo do tako neznosnega smrada, ki se razširja iz gramoznic ob cesti M. Soboti — Bakovci. V teh gramoznicah se namreč odlagajo razni odpadki naše živilske industrije, predvsem pa lupine od jajc, ki jih tam odlaga verjetno Tovarna mlečnega prahu.

Ti ostanki so slabo postipani z zemljo, zato so idealno pitališče za cele roje muh, njihov razpadanje pa je zlasti v teh vročih in soparnih dneh povzročalo takšen smrad, da je bilo nezno.

Menim, da bi morali za čist in svež zrak bolj skrbeti. Zato še naj omenim en primer. Pred dnevi je nek kamion peljal verjetno kože, toda za njim se je razširjal takšen smrad po celotni glavni ulici M. Soboti, da vsi se upravičeno razburjali vsi, ki so bili takrat na tej cesti, saj bilo pre-

prosto skoraj nemogoče dihati.

Če že skrbimo za ostali izgled mesta, ne bi smeli dovoliti tudi takih malomarnosti! C. S., M. Soboti

TRIJE PIJANCI NA ENEM MOTORNEM KOLESU

Pred nedavnim sem bil v Logarovcih na veselici. Ko sem se vračal domov, bilo je okrog 23. ure, je za mano privozil motorist Edo Štaman s Cvenca z dvema sovozačema. Vsi trije so bili močno vinjeni, kar je bil verjetno vzrok, da sem se moral umakniti v obcestni barak, čeprav sem se peljal s kolesom po skrajni desni strani ceste. Motorist se je ustavil in vsi trije so mi grozili, da me bodo pretepili do smrti. Ko jim nisem ugovarjal, do pretepa ni prišlo, vendar mi do Križevca niso dali miru, tako da sem moral še večkrat stopiti v jarek.

J. P. Iljaševci

Tudi mi se sprašujemo: mar za tak nočni vandalizem res ni nobenega zdravila?

V ZRCALU: MNENJA OBČANOV

Predzadnjo sredo je uredništvo »Pomurskega vestnika« izvedlo malo anketo o dnevnem počitku, razvedrilo in preskrbi prebivalstva.

Za anketni okoliš smo izbrali mesto Lendava z okrog 2500 prebivalci. Po posebnih načelih vzorčenja, ki zagotavlja potrebno nepristranost pri izbiri oseb, je bilo ob anketni osnovi 50 prebivalcev izprašanih 33 občanov v starosti od 16 let navzgor ali 2 odst. vseh, v postev prihajajočih prebivalcev mesta.

Naj vam najprej predstavimo anketirane osebe. Izprašanih je bilo 19 žensk ali 57,6 odst. in 19 moških ali 42,4 odst. vseh anketiranih.

Spoznajmo pa jih tudi drugače! Pri anketiranju smo našli 7 samcev ali 21,2 odst. vseh anketiranih, ostali pa so poročeni in le eden razvezan. Zanimivo je še to, da je bilo med poročeni največ

takih (60,6 odst. vseh anketiranih), ki so poročeni že 11 in več let. Po narodnosti je 16 Slovencev (48,5 odst.), 14 Madžarov (42,4 odst.) 2 Hrvatov in 1 Jugoslovanc, ki se narodnostno ni želel opredeliti. Med anketiranci je 12 ali 36,4 odst. takih, ki stalno živijo v Lendavi, 9 ali 27,3 odst. delavcev, 4 uslužbenci, 4 upokojenec, 6 ali 18,2 odst. gospodinj, prav tako dijakov, vajencev in študentov itd. 11 ali 42,4 odst. vseh anketirancev ima po tri ali štiri družinske člane, 7 ali 21,2 odst. po pet družinskih članov ali več, ostali pa imajo po 2 družinska člana ali pa so sami. Med anketiranimi je 27 članov Socialistične zveze ali 82 odst., 7 članov ZMS ali 21 odst. in 14 članov sindikata ali 42 odst. vseh anketiranih.

KAJ POČENJAMO V PROSTEM ČASU?

Veliko večino zaposlenih anketirancev delo utruja: 10 ali 20 odst.

rih pa nismo anketirali). Na vprašanje, če bi nam lahko povedali, kaj delajo v prostem času, smo dobili kopico odgovorov. Tako jih 14 (28 odst.) podnevi počiva, prav toliko se jih hodi kopat, 13 ali 26 odst. se vozi za razvedrilo s kolesom, motorjem ali avtomobilom, 12 (24 odst.) igra karte, šah ali podobno, 11 (22 odst.) se redno spremlja, 10 (20 odst.) se ukvarja z osebnim konjičkom — hobijem, prav toliko jih hodi na športne prireditve ali pa se aktivno udeležuje s športom, hodi na izlete v hribe in se smuča. Zanimivo je, da se samo 1 anketiravec udeležuje v prostem času v kulturno-umetniški dejavnosti, prav tako tudi zgolj eden hodi zaradi izkoristitve prostega časa v kavarne, gostilne in druge lokale.

S temi in drugimi dejavnostmi pa bi se bolj ukvarjali več anketirancev — s športom na pr. 8 ali 16 odst., drugi pa bi se začeli ukvarjati, če bi za to imeli možnosti — s kulturno-prosvetno dejavnostjo 6 ali 12 odst., z izleti in smučanjem 9 ali 18 odst., z obiskovanjem športnih prireditev ali aktivno s športom 9 (18 odst.) itd. Zaradi pomanjkanja časa se ne more s temi dejavnostmi ukvarjati 18 anketirancev ali 36 odst., zaradi pomanjkanja sredstev 10 ali 20 odst., zaradi pomanjkanja ustreznih objektov (javno kopališče, TV klub, smučišče in drsališče) 8 ali 16 odst. vseh itd.

PREDVSEM GRADNJA STANOVANJ IN LETNO KOPALIŠČE

Kateri gradnji bi dali v vašem kraju absolutno prednost? se je glasilo naslednje vprašanje. Za to vprašanje je značilno, da ni bilo nobenega odklonilnega odgovora. Vsek se je pač odločil za eno možnost: 7 ali 14 odst. za pospešeno gradnjo stanovanj, 6 ali 12 odst. za gradnjo letnega kopa-

lišča, po 4 za gradnjo pločnikov, za uredeba kanalizacije in vodovoda za povečanje zdravstvenega doma, 3 za ureditev obrata družbene prehrane, po 2 za olepšavo ulic in za gradnjo osemletke in 1 za ustanovitev potrebnih servisov pri stanovanjski skupnosti.

SLABA OCENA ZA POSTREŽBO V GOSTINSTVU

S postrežbo v trgovini so anketiranci še kar zadovoljni, saj jih je pozitivno odgovorilo kar 23 s postrežbo ni zadovoljen samo eden, osem pa jih je zadovoljno samo delno. Precej drugače pa so anketiranci povedali za gostinstvo zlasti še, če pri tem bolj upoštevamo moški svet, ki je vsekakor vedel konzument gostinskih dobrin in uslug. Tako jih je 9 zadovoljnih s postrežbo v gostinstvu 9 jih ni, 2 pa sta le delno zadovoljna. Če sedaj seštejemo odgovore na vprašanja »delno« in »ni sem«, dobimo skupno 11 anketirancev ali 78,58 odst. vseh moških anketirancev. Zanimivo je še to, da se pri tem vprašanju ni opredelilo za konkreten odgovor 12 vprašanih.

Sedaj pa vzroki, zaradi katerih niso zadovoljni s postrežbo v gostinstvu: 7 zaradi slabe postrežbe, po 4 zaradi slabe kakovosti blaga in zaradi čakanja, po 2 zaradi previsokih cen in zaradi neustrezne ureditve lokalov, po 1 pa zaradi slabe izbire in zaradi nečistoče. Potemtakem pretežno subjektivni vzroki!

PRESKRBA Z ZELENJAVO NAJBOLJ ŠEPA

Preskrba z zelenjavo je bilo tokrati najbolj »priljubljena« tarča »kritike«. Kar 12 anketirancev ali 24 odst. vseh ni zadovoljnih s tovrstno preskrbo, naslednji artikel s 5 negativnimi odgovori je sveže meso, 4 odgovori so bili za kruh po 3 za mleko, sadje in meso izdelke. Vzroki pa so spet predvsem subjektivnega značaja: 18 anketirancev ali 36 odst. meni, da zaradi slabe organizacije, 11 ali 22 odst. zaradi slabe založenosti, 6 zaradi slabe iniciative, 3 zaradi nedostopnih cen in zaradi ne-

ustrezne tehnike prodaje, 2 zaradi pomanjkanja in 1 zavoljo neprimerne lokacije prodaje. Naša anketa je tudi pokazala, da je v Lendavi še dosti aktualnih vprašanj, na katera zadevajo občani zlasti v drugem delu svojega vsakodnevnega življenja. In še več: so tudi živinorejno zainteresirani za širše in bolj učinkovite reševanje teh vprašanj, katera bo kazalo z večjo smelostjo postavljati tudi na zboru občanov in druge stankne, ki se vedno niso zadovoljivo obiskani.

KAKO SE UDELEŽUJEMO ZBOROV VOLIVCEV?

Naša anketa se je skušala vsaj bežno dotakniti tudi tovrstne družbene aktivnosti občanov. Tako se je letos udeležilo enega ali dveh sestankov 7 anketirancev ali

14 odst., treh ali štirih 6 ali 12 odst., petih ali več 13 anketirancev ali 26 odst., medtem ko po 3 anketiranci niso bili na nobenem sestanku ali pa sploh ne hodijo na sestanke, 13 anketirancev ali 26 odst. meni, da so sestanki koristni, 14 ali 28 odst., da so le včasih itd. Tudi o upoštevanju predlogov so bila mnjenja dokaj različna. Še največ glasov — 22 anketirancev ali 44 odst. — je bilo za to, da so upoštevanje le nekateri predlogi, 4 anketiranci so povedali, da so predlogi precej upoštevani, medtem ko je 1 anketiravec menil, da sploh niso upoštevani.

Če je naša anketa vsaj nekoliko osvetlila določena aktualna vprašanja v Lendavi in jih skozi prizmo mnenj občanov tudi konkretizirala, je njen namen prav gotovo dosežen.

Anketo izvedli novinarji in sodelavci PV: Slavko Klinar, Karel Sukič, Bati-Kone Žužana, Mitja Veršič in Deži Obal, komentir K. Klinar

Kje so avtobusni vozniki redi?

Tovariš urednik!

Mnogo potujem z avtobusom in vem, da so v vseh mestih, kjer je promet nekoliko večji, napravljene lepe table, na katerih so zapisani vsi odhodi in prihodi avtobusov. Toda z začudenjem sem opazil, da takih voznih redov ni izobešenih niti v M. Soboti niti v Lendavi.

V M. Soboti ima izobešen voznik red samo Avtoremont iz G. Radgone, katerega avtobus pa sedaj, kot se mi zdi, ne vo-

zi, nadaljeje Avtobusno podjetje iz Celja (samo to ima izobešen voznik red tudi v Lendavi), na prehodu med Hotelom Zvezda in stavbo banke pa tudi SAP Ljubljana, medtem ko pa voznega reda, ki v glavnem oskrbuje te proge, to je Avtobusnega podjetja Maribor, ni nikjer. Menim, da je to res velika malomarnost, ki potnikom povzroča mnogo težav in je tudi ni mogoče opravičiti.

K. L., M. Soboti

Letni plan zadovoljivo dosežen

Obrat za gozdarstvo in lesno predelavo pa je polletni plan dosegel s 106 odstotki, ker se je na avstrijskem tržišču zelo uveljavil s svojim weekend hišicami, po katerih je veliko povpraševanje. Poleg tega pa izvažata tudi les in odpadno kurivo.

Zaradi ustavitve izvoza na nekatera tržišča in nihanje cen, je že upravni odbor kombinata sklenil, da bi se naj planske postavke znižale in sicer za 500 tisoč dolarjev.

ZARADI ODKUPA ZEMLJIŠČ NUJNO USTANOVITI SKLAD ZA PREŽIVNINSKO VARSTVO

Zaradi razširitve kmetijske proizvodnje in proizvodnje industrijskih obratov je bil v letnem planu dan velik poudarek pridobivanju novih kmetijskih površin. Plan je predvideval odkup 700 ha, toda doslej je bilo odkupljenih le 180 ha, kar kaže, da ta postavka ne bo popolnoma dosežena.

Na to je vplivalo več problemov. En izmed osnovnih je bil tudi v neorganiziranosti službe, ki je skrbela za to dejavnost. Ker so za odkup skrbeli posamezni obrati, ni bilo potrebne povezave niti ne izdelanih perspektivnih planov, kjer bi naj zemljišča predvsem odkupovali. Zato je začela junija delovati enotna služba v okviru kombinata, ki bo odkupovala po izdelanem planu razširjanja kmetijskih površin. Drug problem so bile tudi cene, ker so v nekaterih predelih Prekmurja začeli močno povpraševati po zemlji tudi zasebni kmetovalci, ki nudijo višje cene.

Čedalje bolj nujna pa postaja ustanovitev skladov za preživitveno varstvo kmetovalcev, ki prodajajo svoja zemljišča. Take sklade ima že večina občin v Sloveniji in o-mogočajo, da se takim kmetovalcem zagotovijo primerna preživitvena, kar je zlasti potrebno

v primeru, da so ti kmetovalci že starejši in za delo nezmožni.

26 NOVIH STANOVANJ

Letos in prihodnje leto bo kombinat tudi uspešno rešil enega izmed svojih zelo težkih vprašanj pomanjkanja stanovanj za člane kolektiva. Kombinac je dobil iz republiškega stanovanjskega sklada 40 milijonov dinarjev s 50-odst. udeležbo, ki sta jo zagotovila stanovanjska sklada občin Murska Sobota in Lendava.

S temi sredstvi bodo zgradili 26 novih stanovanj. Največ v Beltincih in sicer 10 stanovanj in to v dveh stitistanovanjskih blokih. V Murski Soboti in Lendavi, kjer pa bodo zgrajena v vsakem kraju po 4 stanovanja, pa se bo podjetje vključilo v obstoječo gradnjo stanovanj preko stanovanjskega sklada. Tudi v oddaljenih Kramarovcih bodo zgradili 4 stanovanja, vendar pa je problem dobiti izvajalca del, ker je kraj slabo povezan s prometnimi potmi. V planu pa je tudi končanje gradnje 4 stanovanj v Petanjcih, poleg tega pa še nekaj adaptacij na delovnišću Jezera.

KMETIJSKA GOSPODARSTVA BREZ IZGUB

Med redkimi kmetijskimi gospodarstvi v Sloveniji, ki so jim polletni obračuni pokazali, da bodo ne samo prvo polovico, temveč celo leto zaključila brez izgub, so tudi vsa tri prekmurska.

To so kolektivi dosegli predvsem zaradi velike skrbi, ki so jo ob povečevanju proizvodnje posvečali ekonomskim uspehom, nadalje tudi zaradi dobre organizacije dela, ki pa še vedno ima mnogo pomanjkljivosti, potem zaradi specializacije proizvodnje in pa nižjih proizvodnih stroškov. Nemajhno zaslugu za tak uspeh ima tudi preorientacija na proizvodnjo lastne krme kakor tudi sistem delitve dohodka po vloženem delu.

Ob tem pa analize tudi izkazujejo, da imajo vsa kmetijska gospodarstva še precej možnosti, da z odpravo raznih pomanjkljivosti še povečajo svoj dohodek.

Ljutomer - prizorišče jugoslovanskega kasaškega derbyja

Največje konjske dirke v letošnji tekmovalni sezoni bodo v nedeljo, 25. avgusta s pričetkom ob 14. uri na hipodromu v Ljutomeru: uradno imenovane jugoslovanski kasaški derby. Posebno vprašanje je seveda, zakaj je letos prav Ljutomeru zaupana organizacija te vrhunske prireditve konjskega športa v Jugoslaviji. Predvsem zaradi treh razlogov: zavoljo odlične dirkalne steze, velikega števila derbija konkurentov iz ljutomerskega rejskega okoliša in tradicije konjskih dirk v metropoli Priekije, saj tukaj uspešno deluje najstarejši klub v državi in drugi v Evropi — takoj za Dunajem.

Jugoslovanski derbiji so posebna draž za aktivne nosilce našega konjskega športa. V tej dirki lahko namreč nastopajo samo 4-letni čistokrvni kasaši na progi 3.300 metrov (običajna dirkalna proga pa je dolga samo 2.000 metrov); poleg histrostij zahteva derby od konja — tekmovalca tudi izdržljivost

Spomladanske konjske dirke v Ljutomeru — letos

in sta torej obe vrline tudi odločujoči za osvojitve naslova zmagovalca.

Dosedaj je za derby dirko v Ljutomeru prijavljenih 12 tekmovalcev, med njimi kar

6 konj ljutomerske kmečke reje, ki si kljub pričakovani hudi konkurenci obeta tudi zmagovalca. Poleg domačih konj bodo namreč v tej dirki nastopili tudi trije konji Kobilarne Turnišče in dva konja iz varaždinskega konjeniškega kluba. Zrebec »Orlov« iz Pančeva pri Beogradu pa že štirinajst dni vztrajno trenira na ljutomerskem hipodromu pod vajetmi trenerja Ace.

Dokaj atraktivna bo tudi dirka 2-letnih kasačev za prvenstvo Slovenije. Na programu pa je še šest točk za klas in galop. Prireditelj bo tokrat razdelil za 850 tisoč dinarjev nagrad med zmagovalce in

bolje uvrščene tekmovalne konje.

Konjeniški klub v Ljutomeru se na to vrhunsko prireditve pripravlja z vso resnostjo in si prizadeva, da bi vse točke programa izpadle tehnično in organizacijsko čimbolje in tako posredovale številnemu občinstvu tudi kar največ športnega uživanja.

Kot je napovedano, bosta letošnje dirke zaradi njihove zanimivosti in pestrosti snemala tudi RTV in filmsko podjetje za turistični film. Prijavitelji so že tudi številni gostje iz Italije, Avstrije in Nemčije, predvsem zastopniki športnih organizacij.

TEKMOVANJE V POMURSKI LIGI V DVEH RAZREDIH

Kakor smo izvedeli bi se naj tekmovalstvo v pomurski nogometni ligi predvidoma začelo tudi 8. septembra. Tokrat naj bi potekalo v dveh razredih in sicer v prvem razredu, kjer bi tekmovalo 10 moštev ter v drugem razredu, kjer bi nastopalo 6 ali 8 moštev.

V zvezi s tem Nogometna podzveza v Murski Soboti poziva vse vaše aktivne, ki želijo nastopati v II. razredu Pomurske nogometne lige, da svojo udeležbo najavijo pisмено ali ustno pri NP v M. Soboti čimprej, a najpozneje do 25. t. m. Končni sklep o samem načinu tekmovalstva bo sprejet na skupni seji a predstavnikov vseh klubov.

JANEZ KOVAČ V KRANJSKI GORI

Znani pomurski atlet Janez Kovač je že v ponedeljek odpotoval v Kranjsko goro na skupne priprave naših reprezentantov pred dvobojem s CSSR, ki bo v Ljubljani. Se prej bo nastopil na troboju Slovenija-Hrvaška-Srbija.

Slab start NK Sobote

SVOBODA : SOBOTA 6 : 0 (1 : 0)

Z nedeljskim prvim kolom se je pričelo prvenstvo Slovenske nogometne lige za sezono 1963-64. Edini pomurski predstavnik v tej konkurenci, moštvo Sobote je tokrat moralo v goste v Ljubljano, kjer se je srečalo z moštvom Sloboda.

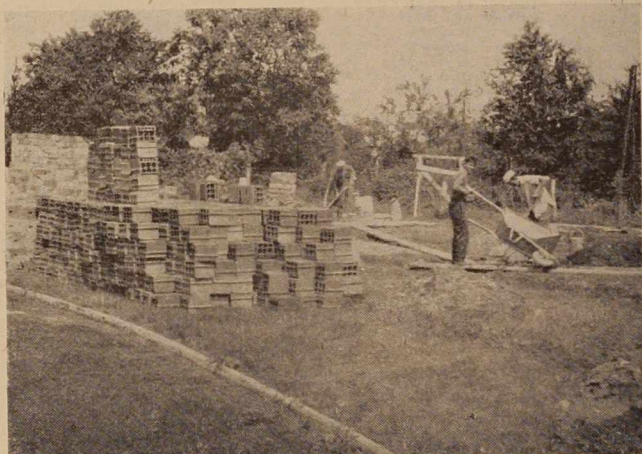
Proti pričakovanju je Sobota doživela zelo hudo poraz, ki je zelo negativno odjeknil med simpatizerji, ki so z velikim zanimanjem pričakovali prvi start. Igralci Slobode so namreč kar šestkrat potresli mrežo Sobote, medtem ko so igralcem Sobote ni uspelo niti enkrat. Poraz 6:0 je vsekakor prehud za Soboto, posebej še, če pomislimo na zelo dober start novincev. Sobota se bo morala posteno potruditi ter že v naslednji tekmi oprati ta madež. Kljub visokemu slavu domačih, pa je bila nedeljska tekma na zelo nizki ravni. Obe moštvi sta namreč igrali zelo počasen nogomet in zelo netočno podajali žogo, kar še

zlasti velja za prvi polčas, tako da je bilo nekaj nad 500 gledalcev razočaranih nad igro obeh moštev. Prvic so prišli domačini v vodstvo nekaj minut pred koncem prvega polčasa preko Verbiča, ter s tem izkoristili premoč vetra.

V drugem polčasu se je slika na igrišču nekoliko spremenila. Medtem ko je bila v prvem v glavnem enakovredna, so tokrat vedno nevarneje začeli ogrožati vrata Sobote domačini, igra sama pa je postajala ostra tipično prvenstvena. V enem izmed teh napadov je bil v kazenskem prostoru Sobote zrušen napadalec domačih in sodnik je dosodil enajstmetrovko,

ki jo je Loboda I. uspešno realiziral. Kmalu zatem pa je sodnik zaradi ostrega starta izključil iz igre Loboda II in od tega časa naprej je Sobota igrala z igralcem več. Toda kljub temu so domačini vedno bolj pritiskali na vrata. Vdruke ter najprej še preko enajstmetrovke povečali vodstvo, nato pa še s tremi lepimi goli dosegli visoko zmago. Pri moštvi Sobote se je zopet pojavila stara hiba: premajhna borbenost, saj so razen treh igralcev vsi ostali zatajili.

Prihodnje nedeljo se bo Sobota v drugem kolu pomerila na svojem igrišču z moštvom Odred-Krima iz Ljubljane.

Sport v Rakičanu — pred dnevi so začeli graditi slačilnice na lepo urejenem športnem stadionu (Foto: D. Obal)

Najbolj pereča: preskrba s pitno vodo

V občini Gornja Radgona je 130 živilskih obratov. Zaradi tega sanitarna inspekcija posveča precej pozornosti nadzoru nad proizvodnjo in prometom z žvili, nad objekti, prostori, napravami in priborom, ki so uporabljane pri proizvodnji in prometu z žvili. Doslej je bilo pregledanih 80 odst. živilskih obratov. Pri pregledu prehrane je bilo ugotovljeno, da trgovske osebe še vedno premalo skrbijo za osebno higieno, pa tudi večina trgovin, ki se vedno v neprimernih starih poslopih, majhnih prostorih in nesodobno opremljenih, z vlažnimi in temnimi skladišči. Trgovsko podjetje si že zelo prizadeva odstraniti staro dediščino, kar je opaziti ne le v Radgoni, ampak tudi drugod v občini. Tudi gostinski obrati so večji del v starih poslopih, ki ne ustrezajo več higieni in predpisi. Prav je, da sanitarna inspekcija pri pregledih gostinskih lokacij ne upošteva samo higienске

kriterije, marveč tudi turistična prizadevanja občanov Radgone in drugih večjih krajev.

Med drugim ima sanitarna inspekcija precej pregleda z zbiralci mleka, z mlinski obrati in o-ljarnami, ki ne upoštevajo osnovnih načel higiene. Kar zadeva komunalno higieno, bo potrebno dati več poudarka kontroli zdrave pitne vode, vodotokov, mlak in močvirij, vzdrževanju čistote v naseljih, kanalizaciji itd. Zaradi asanacije nečistih objektov in izboljšanja higienih razmer v Radgoni bo potrebno, da bo občinska skupščina izglasovala odlok o prepovedi reje domačih živali v centru mesta.

Sanitarna inspekcija ima pod nadzorom tudi 39 šolskih, otroških zdravstvenih, socialnih in fizikalnih ustanov, z delovno inspekcijo pa sodeluje pri pregledu podjetij zaradi izboljšanja delovne higiene.

Občutno zmanjšanje bolniškega staža

Zanimivo je tudi dejstvo, da se je število zavarovancev v radgonski občini povečalo od lanskich 3.491 na 3.787, da pa se je bolniški stalež, ki je bil lani še sorazmerno visok, saj je znašal 5,13 odst., letos zmanjšal na 3,06 odst, ali domala za polovico. Vzrok za to je v povečani pozornosti zdravnikov temu vprašanju, občasni kontroli na domovih po organih socialnega zavarovanja in večje zanimanje delovnih kolektivov za to, da znižajo stalež bolnikov. Prav tako je tudi treba omeniti, da podatki o zdravstvenih uslugah kažejo na zmanjšanje števila zdravniških pregledov, posebno še v zobozdravstvenih ambulan-tah. V primerjavi z lanskim I. polletjem je ugodna tudi primerjava stroškov zdravil, ki so bila izdana na recepte. Nasprotno od tega pa je naraslo število bolnikov, ki so bili poslani v bolnišnice. Pozitivna ugotovitev pa je v tem, da je število oskrbnih dni v bolnišnicah precej manjše od lanskega števila v tem času.

Ob doseženem napredku zdravstvene službe v radgon-ski občini je treba omeniti še to, da so vse ambulan-te v primernih poslopih, razen v Radgoni. Glede na to, da so v Radgoni splošna ambulanta, protituberkulozni dispanzer, patronažno-babiška služba, higienška postaja in skupni prostori uprave zdravstvenega doma v poslopih, ki ne odgovarjajo zahtevam zdravstvene službe in da sta reševalna postaja in lekarna v poslopiju občinske skupščine, zobozdravstvena ambulanta pa v neprimernih prostorih kmetijskega kombinata, je svet za zdravstvo imenoval posebno komisijo, ki bo morala proučiti možnosti za rešitev tega problema, bodisi z razširitvijo dose-danega poslopja ali pa z gradnjo novega zdravstvenega doma.

Ker pa ena in druga rešitev zahteva veliko finančnih sredstev, so na predlog komisije ustanovili občinski zdravstveni investicijski sklad.

Osnovni smoter: zagotoviti strokovni kader

s koleši. Stari so zelo veseli, da bodo njihovi otroci lahko obiskovali šolo bolj poceni in jim ne bo treba plačati internata. Če bi bilo potrebno, bi ustanovili internat v prostorih bivše gospodinske šole, vendar, kakor vse kaže, tega v tem šolskem letu še ne bo potrebno storiti.

Kateri so glavni materialni problemi šole?

Materialni problemi šole se pojavljajo, vendar jih sproti odpravljamo. Pri tem se moramo zahvaliti članom občinske skupščine, ki kaže popolno razumevanje za potrebe šole. Občinska skupščina v Ljutomeru je obljubila vsa materialna sredstva, daje

pa tudi vso pomoč pri renoviranju šole.

Sola »Franceta Prešerna«, v kateri bo ljutomerska gimnazija, je že dva meseca veliko mravljišče, kjer delajo zidarji, elektriki, vodovodni instalaterji, in drugi mojstri, da pripravijo vse potrebno za pravočasen pričetek pouka.

Prihodnji mesec bo zaživelo de-lo na šoli. Spočiti učenci bodo vstopili v šolo, z znanjem, ki si ga bodo pridobili, bodo lahko nadaljevali študij na visokih in višjih šolah in tako izpopolnili vrzel, ki nastaja v Priekiji zavoljo pomanjkanja prepotrebne strokovnega kadra; tako pa bo moč tudi omogočiti še hitrejši kulturni in gospodarski razvoj te pokrajine.

Prijateljske nogometne tekme

OFK BEOGRAD : SOBOTA 8:1 (2:1)

Pretekli četrtek je bila v Murski Soboti druga prijateljska nogometna tekma med članom I. zvezne nogometne lige Beogradom in domačo Soboto. Sobota ni ponovila odpora iz prvega srečanja in so gostje zmagali z visokim rezultatom. Domačine so nadigrali posebno v drugem polčasu. Najboljši pri Beogradu je bil tokrat državni reprezentant Skoblar, ki je sam dosegel štiri gole. Časten zadetek za Soboto je dosegel Horvat S.

ALUMINIJ : GRAFIČAR 6:0

V prijateljski nogometni tekmi sta se pretekli četrtek v Kidričevem pomerili tudi moštvi Grafičarja iz Murske Sobotice ter domačega Aluminija. Domačini so slavili visoko zmago 6:0.

NAFTA : SLEME 3:3

V nedeljo so v Lendavi gostovali nogometaši Slemena iz Zagreba, člana zagrebške nogometne podzveze ter se v prijateljski nogometni tekmi pomerili z domačo Nafto. Tekma se je končala neodločeno 3:3. Vse tri zadetke za Nafto je dosegel Kulčar.

Tudi letos MM nogometna liga

Pretekli teden je bila v Mariboru skupna seja nogometnih podzvez Maribora in M. Sobote ter predstavnikov MM nogometne lige.

Na seji so razpravljali o načinu tekmovalstva v novi tekmovalni sezoni, ter sklenili, da bo tudi letos obstajala MM nogometna liga, ki bo štela 11 članov, od katerih bo 7 iz mariborske ter 4 iz murskosloboške nogometne lige. Iz mariborske podzveze bodo tekmovali Branik in Kovinar iz Maribora, Drava iz Ptujja, Fužinar iz Ravn, Mejniki iz Svedine, Ojstrica iz Dravograda ter Rače. Iz murskosloboške podzveze pa Nafta iz Lendave, Grafičar iz M. Sobote ter Beltinci in Radgona. Tekmo-

vanje se bo pričelo 8. septembra.

Predhodno pa k temu sklepu morata se nogometni podzvezi dati soglasje, v kolikor navedeni klubi izpolnijo postavljene obveznosti do podzveze, t. j. da tekmujejo z mladinskimi in pionirskimi moštvom v podzvezi.

NEPOPOLNO KOLO

V 14. kolu občinske nogometne lige Lendava sta bili odigrani le dve tekmi, medtem ko so bile kar tri tekme zaradi slabega vremena položene in bodo odigrane naknadno. V prvi so Petišovci visoko premagali Gaberje z rezultatom 6:0, druga tekma med Zvezdo iz Doline in Dolgo vasjo pa se je končala neodločeno 1:1. Kljub nepopolnemu kolu je še vedno za-

STRELCI PRED OKRAJNIM PRVENSTVOM

Pet pomurskih reprezentantov v streljanju z malokalibrsko puško serijsko izdelave se že pridno pripravlja za okrajno prvenstvo, ki bo te dni v Mariboru. Isti tekmovalci bodo sodelovali prvič v zgodovini pomurskega strelskega športa v streljanju z malokalibrsko puško proste izbire. V okviru priprav so pred kratkim napravili tudi medsebojno tekmovalje.

Na okrajnem prvenstvu bodo sodelovali: Turner, Sušnik, Drvarič, Škarabot in Bagari.

Akcija ,naučimo se plavati' v Radencih

Letos se je začela po vsej Jugoslaviji široka akcija 'naučimo se plavati', katere namen je naučiti vse neplavalce plavati. V to akcijo so se široko vključili v Slatini Radencih, kjer imajo tudi zato

odlične pogoje, saj imajo lep plavalni bazen in strokovni kader. V letošnji sezoni so bile v Radencih tako končane 4 začetne plavalne šole, ki so zajele preko 100 pionirjev in tudi nekaj starejših. Domačih pionirjev se je naučilo plavati 48, nekaj nad 70 pionirjev pa je bilo iz tabora »Partizanskih društev«, ki so taborila v Sl. Radencih. Tu so taborili pionirji iz Cankove, Ljutomera, Lendave, Radgone, Bodonec, Vildma, Apač in M. Sobote.

V okviru te akcije pa je za vse goste — neplavalce na bazenu na razpolago plavalni inštruktor, ki nudi potrebno pomoč in daje navodila pri učenju v plavanju vsem, ki to želijo.

nesljivo v vodstvu Nafta B in ji venjetno tudi nihče ne bo odvzel prvega mesta. Na drugem mestu je Zvezda iz Doline in bo najbrž tudi to mesto obdržala do konca. Za ostala moštva je štiri kola pred koncem še težko govoriti kakšno mesto bo katero zasedlo.

TABELA IZGLEDA TAKOLE:	
Nafta B	13 13 0 0 85:14 26
Zvezda (Dol.)	14 8 4 2 49:24 20
Petišovci	14 8 0 6 45:19 16
Grafičar	13 7 1 5 32:21 15
Dolga vas	14 6 3 5 22:35 15
Elektromont.	13 5 2 6 26:44 12
Gaberje	14 3 2 9 19:44 8
Hotiza	13 3 2 8 17:37 8
Gradbenik B	13 3 1 9 24:49 7
Mehanika	13 2 3 8 9:49 7

PORAŽENI TUDI MLADINCI SOBOTE

V Ljubljani je gostovalo tudi mladinsko moštvo Sobote ter se v prvenstveni tekmi SML pomerilo z domačo Slobodo. Domačini so bili boljši nasprotnik ter zaslu-ženo zmagali z rezultatom 3:1 (3:0). Mladinci Slobode so bili zlasti boljši v prvem polčasu, ter so si že v tem delu zagotovili zmago, medtem ko so imeli mladinci Sobote več od igre v drugem polčasu in so rezultat znižali na 3:1.

PRVI PLAVALNI REZULTATI IZ RADENEC

Pretekli teden je bilo v Radencih izvedeno društveno tekmovalje v plavanju za mladince, mladinke, pionirje, pionirke ter najmlajše. Na tekmovalju je skupno nastopilo 28 tekmovalcev, ki so se pomerili v najrazličnejših disciplinah. Na tekmovalju so bili doseženi naslednji rezultati:

NAJMLAJŠI: 50 m kravli:

1. Alojz Behek	51,3
2. Jože Rihtarč	53,4

50 m prsno:

1. Janko Znidarič	54,9
2. Elmar Kline	59,6
3. Roman Klančar	1:00

PIONIRJI: 50 m kravli:

1. Janez Drvarič	38,0
2. Janko Stanek	44,0
3. Jože Zelodec	45,0

50 m prsno:

1. Janez Drvarič	52,0
2. Jože Himelrajh	55,0
3. Janko Stanek	1:00

100 m kravli:

1. Janez Drvarič	1:23
2. Janko Stanek	1:35
3. Vito Starc	1:35,3

100 m prsno:

1. Alojz Grmič	1:45
2. Jože Himelrajh	1:50
3. Janez Drvarič	1:58

PIONIRKE: 50 m kravli:

1. Miša Pfajfer	41,2
2. Renata Zupanc	51,0
3. Kiti Kemr	55,0

50 m prsno:

1. Renata Zupanc	51,0
2. Kiti Kemr	52,3
3. Miša Pfajfer	53,4

100 m prsno:

1. Miša Pfajfer	1:50
2. Kiti Kemr	1:53
3. Renata Zupanc	1:58

MLADINKE: 50 m kravli:

1. Muca Ditrih	36,6
2. Vesna Krulc	41,4

MLADINCI: 50 m kravli:

1. Bojan Pevec	33,4
2. Laci Gorič	34,0

50 m prsno:

1. Sani Šiftar	43,2
2. Lojze Logar	43,5

100 m kravli:

1. Diči Brunec	1:20
2. Istok Starc	1:21
3. Albin Mihorič	1:27

POMURSKI VESTNIK, 22. avg. 1963 5

Osnovno: neizkušenos

Naš sodelavec je obiskal kapetana ljudske milice tov. Počkara, načelnika prometnega odseka pri odseku za notranje zadeve OLO Maribor in mu postavil nekaj vprašanj o vzrokih minulih nesreč.

»Manj ali več so ti vzroki skoraj povsod enaki«, je odgovoril tov. Počkara. »To je v glavnem nezadostna izkušnost voznikov motornih vozil. Preveč so neprevidni, radi hitro vozijo, a se ne znajo prilagajati razmeram na cesti. Potem je vse pogosto vzrok nesreče vinjenost, izsiljevanje prednosti in pa vožnje brez izpita, zaradi česar je v zadnjem času prišlo tudi do smrtnih slučajev.«

Kako zadovoljujejo ceste potrebam sedanega prometa?

»Že prej sem dejal, da je en osnovnih vzrokov nesreč, ker se vozniki ne znajo prilagajati pogojem ceste. Prav v Pomurju pa so cestišča najslabša. Tudi ta asfaltirana trasa za sedanji promet grobo povedano ne odgovarja. Je preozka in na mnogih mestih je srečavanje nemogoče ali pa vsaj težko in negativno, potem pa je tudi preveč ovinkov. Mnogo slabše pa je še seveda na dovodnicah.«

POTREBNE KOLESARSKES TEZE

Očitno je, da je sedanja asfaltirana steza na naših cestah preozka, da bi se na njej od-

vijal celotni promet. Trasa cest pa je le širša od te steze, toda poleg asfalta je toliko drobljenca, da je preprosto nemogoče, da bi kolesarji ta del uporabljali za svojo stezo. To preprosto dokazuje že cesta na odseku M. Sobota—Rakičan in naprej, kakor tudi v drugi smeri. Zato so kolesarji prisiljeni, da uporabljajo asfaltno stezo, s tem pa njeno uporabnost avtomobilistom takoj zmanjšujejo, enako pa tudi sebe izpostavljajo raznim nepredvidnostim.

Umesno bi bilo razmisliti o tem, kako to stezo izboljšati in po njej usmeriti kolesarski promet, kar bi verjetno mnogo pripomoglo k lažjemu odvijanju motornega prometa.

Nerazumljiva brezbržnost

Pred kratkim je nekdo obvestil soboško postajo Ljudske milice, da je šofer avtobusa, ki vozi na relaciji Lendava-Maribor v vinjenem stanju in da so zato ogroženi potniki, on sam in pa seveda precejšnja družbena imovina. Prometna milica iz M. Sobote se je kmalu prebrala, da je bilo obvestilo umestno. Ko je pri Benediktu ujela avtobus, je poskus s alkoholom takoj pokazal, da ima šofer Andrija Mrazovič v krvi precejšnjo stopnjo alkohola in da zato ne sme voziti avtobusa naprej. Prometni miličniki so tudi obvestili o tem mariborsko avtobusno podjetje s prošnjo, da takoj poskrbi za nadaljnjo vožnjo avtobusa.

S tem bi se lahko celotna zadeva končala, seveda, če bi številni potniki podprli to intervencijo prometne milice. Toda na žalost so pokazali tolikšno mero nevzgojenosti, da ni mogoče iti mimo tega. Izjave, kakršne je dal prometnik soboške železniške postaje tov. S. in pa še nekateri potniki, ki so odločno zahtevali, da naj šofer nadaljuje vožnjo, ker jim je za vse malo mar, so vredne ostrega obsoljanja. Pripomniti je potrebno, da je to skrajna brezbržnost do vsega, kar bi se lahko zgodilo in neopravičljiva lahkomišelnost.

NAJ ŽIVLJENJE CVETE

Pri POMURSKI ZALOŽBI bo čez nekaj dni izšel II. del zgodovinskega romana pisatelja Oskarja Hudalesa MED DVEMA SVETOVOMA. Roman o slavnem panonskem knezu Kocelju je dobro napisan: je silovit, nazoren, zgodovinsko točen in zelo zanimiv. Pripovedovanje o knezu Kocelju, dogodkih in ljudeh okoli njega je pisatelj prepletel s prepleto ljubeznijo Koceljeve sestre Tunce in hlapca Rogiča. Zaradi stanovskih razlik sta morala svojo veliko ljubezen dolgo skrivati pred knezom in drugimi ljudmi. Po nešteti mukah, odpovedih in ločitvi pa se naposled vsa srečna za vselej združita: knez Kocelj jima dovoli, da se poročita. Objavljamo odlomek iz poglavja, ki v romanu nosi naslov SVATBA.

Skozi okna sije pomladanski dan, ki ga materinsko rahlo božajo vesele sence lenih puhaštih oblakov.

Tunca, oblečena v svatovsko oblačilo, stoji sredi svoje sobe, ne vidi ne veselih senc ne puhaštih oblakov, četudi se ji pogled izgublja skozi okno daleč čez strehe Blatenskega kostela in daljino gladino jezera. Samo podzavestno sliši Dobrovlastine tihe vzklrike:

»Kako si lepa, knežna! Kakor da so vile poskrbele za tvoje svatovsko oblačilo. Vse se svetli na tebi in okrog tebe. To belo, prebelo oblačilo, ta sijajni srebrni pas, ti zveneči zlati obsenčni obročki! Se tvoji lasje so, kakor da bi jih z ognjem polil. Danes si srečna, mar ne, knežna?«

Tunca je srečna, presrečna! Toda ne toliko zaradi poroke, ki jo bo za vselej združila z njenim Rogičem, tem zlatim, nekoliko lahkovernim, toda zvestim, močnim in pogumnim fantom. Srečna je zaradi svoje sladke skrivnosti. Slutila je, da jo bo brat za poroko bogato obdaril; toda najlepše darilo za poročni dan je bil tihi, skrivnostni dogodek v njenem telesu.

Tunca z očmi tiho išče v daljavi kraj, kjer sta se Rogič in ona omamljena od mlade, utripajoče krvi prvič darovala drug drugemu. Ugane pa samo smer. Dokaj daleč je do tja. Toda jutri, ko bosta prvi dan mož in žena, bosta odjezdila tja, prav na kraj sredi gošče, kjer sta se našla za vse življenje. In še gori v Rimsko grobljo bosta odjahala. Zdaj jima ni treba več skrivati svoje ljubezni, ni treba strahovati pred tujimi pogledi in karajti besedo.

Na Rimski groblji mora poiskati kamnitni obraz lepe žene, če je še, če ga ni prerasel srobot, če ga niso izlizele nevihte, če ga ni zdrobila kruta zima. Kako ji je že rekla lepa kamnitna žena?

»Idi torej, knežna! Naj kipi kri, dokler kipi, naj poje srce, dokler mu je pesem dana, naj življenje cvete, dokler je čas cvetenja!«

Tunca se nasmehne.

Nikdar mi ni bilo žal, lepa kamnitna žena, da sem te ubogala. Treba je užiti življenje, dokler in kadar ga človek lahko užije. Saj je tako kratko! In ga bom tudi v prihodnje, kadar koli mi bo usoda nudila priložnost za to. Kot žena in kot mati.«

Tunca se nasmehne.

»Kam si se zamislila, knežna?« tiho, previdno vpraša Dobrovlasta skozi zveneče brnenje zvona. »Pripravi se, kajti spodaj na stopnicah čujem glasove družic, ki prihajajo pote.«

Tunca vstane, Dobrovlasta pa ji z urnimi kretnjami vajenih rok ravna gube na poročni obleki. Prsti ji drhte od vznemirjenosti in pritajene bolečine, za katero Tunca ne ve, kakor Dobrovlasta ne ve za skrivito Tuncino radost.

»Srečna knežna!« ponavlja v sebi Dobrovlasta, medtem ko ji urni prsti begajo po gubah Tuncine obleke. »Danes boš pred vsemi postala Rogičeva. Najsrečnejša želja se ti bo izpolnila. Kako dolgo pa naj še hrepenim jaz? Zdeslav kakor da je pozabil name. Nesrečni, vihravi, Zdeslav! Zagledala sem se vanj že takrat, ko sva prvič govorila v Režnu. On pa ni videl moje ljubezni do tiste hude zime v Negomircih. Sele takrat ga je nekega mrzlega večera toliko premagalo, da mi je razodel, kako me ima rad. In me je res imel. O, dobra Vena, samo imel! Kajti odkar smo spet doma, se je ves spremenil. Mnogo manj se suče okrog mene. Za Rogičem pa tišči, kakor da mene sploh ni na svetu. Kaj ima le toliko opraviti pri Rogiču?«

Pred vrati se zaslišijo koraki, kmalu nato pa stara svatovska pesem iz mnogih deklinskih grl. Družice so prišle po nevesto. Sveži akordi pesmi se skladno mešajo v globoko brnenje zvona. Tunca vzdihne. Zdaj šele se zave, da se to uro končuje eno obdobje njenega življenja. Prihaja drugo. Od nekod se ji v veselo razpoloženje prikrade plaha misel:

»In kakšno bo drugo, tisto, ki prihaja?«

Vrata se odpro. Pesem utihne. Dekleta, vsa v praznjem, snežnobelem platnu z venčki v laseh, obstanejo na pragu. Najstarejša med njimi, temnopolta, vitka Vlkunova Marjuša se prikloni, za njo se priklonijo še druge. Tunca jim stopi naproti...

Tedaj na dvorišču zadoni pesem. Pojo mladi, Rogičevi vrstniki. Zdeslav je med njimi. Prišel je s tovariši po Rogiča, ki stoji na pragu hiše za grajsko služničad in družbi očeta Načičira, Vitogojca, Bora, Hraista, s katerimi je doslej jedel za isto mizo. Oblečen je v belo platneno obleko iz grobega platna. Toda opasal se je s kratkim mečem, znamenjem svobodnjakov. Lahko, od Obrov uplenjen posrebljen oklep mu pokriva prsi. Temo se mu prilaga in je v njem videti še bolj širokopleč kot sicer.

Rogič se v zadnjo smehlja in gleda pojoče mladce. Prehitevajoče misli mu prekinja zdaj pesem mladcev zdaj globoki, enakomerni zven velikega zvona, zdaj pogled na pomladno nebo, ki se posuto s puhaštimi oblaki smehlja skozi prelihe med njimi.

Tisti dan, tisti srečni trenutek samo njemu...

Vse je kakor sen, kakor doživljaj iz pravljice, prelepo, da bi bilo resnično.

»Neumnost!« nejevoljno strese glavo mladi ženin. »Zakaj tudi resničnost ne bi bila enkrat lepa kakor sen? Zdaj sem pač tam, kamor sem hrepenel vsa zadnja leta. Od tedaj, ko me je v čolnu na Jadranskem morju s tako nedopovedljivo silo zgrabilo, da bi bil s Tunco pobegnul nekam daleč za nevidna obzorja. To je vse in je zelo preprosto. Dames postane Tunca pred vsem svetom moja žena. Preprosto, zelo preprosto, saj sva pravzaprav tudi doslej skrivaj živela kot mož in žena. Samo ta razlika je pač, da nama zdaj ne bo treba skrivati najine ljubezni in da se nama ne bo treba pred ljudmi bati ure, ko bo Tunca legla, da preživi in pretrpi svojo prvo materinsko muko.«

Črni dnevi na pomurskih cestah

NA NEZAVAROVANEM PREHODU POD VLAK

Prejšnji nedeljo se je na nezavarovanem železniškem prehodu v Ivanjčkovih pripehila težja nesreča. Ko je Jakob Fajfar hotel s kolesom priti preko železniških tirov, je s postaje pripeljal vlak in ga podrl. Vlakovodja je vlak takoj ustavil in Fajfarja, ki mu je pri nesreči odrezalo stopalo ene noge, takoj prepeljal v soboško bolnišnico.

TRČILA MOTORIST IN AVTOMOBIL

V nedeljo je motorist Ignac Kuhar v Bakovcih zadel v osebni avtomobil, ki ga je vozil Jože Meolič. Pri tem je nastala materialna škoda za 140.000 dinarjev.

KOLESAR ZAPRL POT

Prejšnji petek je prišlo do lažje prometne nesreče v Ljutomeru. Kolesar Jože Magdič pri zavijanju ni nakazal smeri in s tem nepričakovano zaprl pot motoristu Francu Crvčiču, ki se je zaletel vanj in ga podrl. Kolesar je bil laže poškodovan in prepeljan v soboško bolnišnico.

PIJAN MOPEDIST V PEŠČA

Prejšnji teden, v sredo, se je mopedist Martin Novak na Kerendčevi cesti v Murski Soboti zaletel pri prehitevanju v Marijo Štefanec in se pri tem laže poškodoval ter bil prepeljan v soboško bolnišnico. Bil je v vinjenem stanju.

ZARADI NEPRAVILNEGA PREHITEVANJA V — SMRT

Prejšnji četrtek ob dvajsetih zvečer, se je na odseku ceste drugega reda Tropovci-Murska Sobota, zgodila težka prometna nesreča, ko je osemindesetletni motorist Anton Bejek iz M. Sobote prehiteval mopedistkinjo Emilijo Černjavič iz Sebebovec. Zaradi tesnega prehitevanja sta voznika motornih koles trčila in padla. Bejek je dobil težke telesne poškodbe in so ga s prebito lobanjo prepeljali v soboško bolnišnico, kjer pa je ranam podlegel. Tudi Černjavičeva se je hudo poškodovala in dobila odprt zlom leve podkolence. Oba motorista sta bila vinjena.

Murska Sobota, kot je še morda ne poznamo, čeprav hodimo po njenih ulicah — tudi v naselju med Bakovsko in Dijaškim domom (Foto: I. Vučković)

TABORNIKI V RADENCIH

Radenci so privlačni tudi za mlajše in starejše tabornike. Za to lepo življenje v naravi imajo bogato prirodno okolje. Gozdni Zalog je že osvojen v ta namen. Je pa še več ustreznih terenov.

Letos se je v Zalogu vrstilo v medobčinskem taboru »Partizan« v štirih izmenah nad 100 pionirjev in mladincev. Prišli so s Cankove, iz Lendave, Ljutomera, od Vidma, iz Bodonec, Apač in M. Sobote. Tabor so si zelo lepo

uredili. Za lačne želodce pa so poskrbeli v šolski kuhinji.

Temu taboru so se pridružili še taborniki »Veseli veter« iz Murske Sobote. Ti so uredili svoj tabor s kuhinjo na drugi jasi v Zalogu.

Življenje v obeh taborih je zelo pestro in bogato. Poleg dnevnih opravil se učijo plavati in izpopolnjujejo svoje plavalne sposobnosti. V posebnih urah so se izpopolnjevali v atletiki in raznih igrah. Zelo prijetno pa je ob večerih, ko zakurijo taborni ogenj in izvajajo dobro pripravljene programe.

Vsi, ki so dosedaj zapustili tabor, so odhajali iz Radenec z željo, da bi se prihodnje leto spet vrnili nazaj.

T. Ž.

PROSLAVA 80-LETNICE GASILSKEGA DRUŠTVA M. SOBOTA

V soboto in nedeljo bo soboško gasilsko društvo praznovalo osemdesetletnico svojega obstoja. Proslava tega visokega jubileja bo združena s festivalom občinske gasilske zveze Murska Sobota.

Že v soboto, dne 24. avgusta zvečer bo v prostoru gasilskega društva svečana akademija s kulturnim programom, pri katerem bo sodelovala godba na pihala, gasilski oktet iz Gornje Radgone ter pevski zbor iz Bogojine. Po akademiji bo ognjem.

Drugi dan, to je v nedeljo, pa bo v okviru gasilskega festivala najprej svečana seja predstavnikov gasilskih društev ter sprejem pri predsedniku občinske skupščine. Nato, okrog desetih dopoldne, pa bo parada, v kateri bo — kot predvidevajo sodeloval okrog tisoč udeležencev iz celotne občine in tudi od drugod. Največ gostov pričakujejo iz okolice Maribora. Nato bodo napravili fingiran napad na neki objekt in bodo demonstrirali uporabo magis lestvice ter drsalnega prta. Po tej vaji bo pred gasilskim do-

mom nastop ženskih deset in dvema vajama ter prikaz gašenja požarov s kemičnimi sredstvi.

VINJEN PRED TOVORNJAK

Prejšnji četrtek je po cesti drugega reda na odseku Tropovci-M. Sobota šel ob kolesu devetindesetletni Ivan Horvat iz Černelavec. Ker pa je bil hudo vinjen, ga je zanašalo po cesti in zato šofer tovornega avtomobila MS 11-87, ki je pripeljal za njim, ni mogel preprečiti trčenja. Pri trčenju si je Horvat hujše ranih desno stran obraza in dobil krvavitve v čeljustni votlini.

PIONIRSKI NOGOMETNI TURNIR V LENDAVI

Strokovna komisija za nogomet pri Občinski športni zvezi Lendava je 18. avgusta organizirala finalni del turnirja za pionirje. Zaradi velikih razdalj so namreč občno Lendava razdelili v cone, katerih zmagovalci so se večeraj srečali v finalu. Zavoljo vremena niso prišli zmagovalci skupine Črensovci.

Rezultati:
Turnišči: Nafta 2:1
Nafta : Dobrovnik 3:2
Zmagovalci je ekipa Turnišča, ki bo dobila kot darilo prehodni pokal, ostali udeleženci pa diplomme. —sk—

FOKOVCI

V nedeljo so bile v Fokovcih gasilske sektorske vaje za sektor Fokovci. Na vajah je sodelovalo 106 članov, 14 članic in 11 pionirjev in to iz 9 vasi. Vaje so zelo dobro uspeli, saj so gasilci prikazali vrsto svojih veščin, ki jih uporabljajo pri gašenju požarov na vasi.

t. c.

KOŠARKAŠI BRANIKA

V RADENCIH

Pretekli teden so košarkaši Branika bili v Radencih na enotednih pripravah pred prvenstvenimi srečaji v jesenskem delu I. republiške lige, kjer to možnost tekmuje. Na pripravah je sodelovalo 10 igralcev Branika, igrali so jim je dalo na razpolago zdravišče.

-ko-

OD MURE DO TROMEJNIKA

VINJEN MED PEŠČE

Na cesti med Rakičanom in Mursko Soboto je prejšnjo sredo pijan motorist Alojz Štertak iz Murske Sobote zavozil med družino Režonja, ki je šla ob desnem robu cestišča peš ob svojih kolesih. Najteže je bila poškodovana šestletna deklica Antonija Režonja, ki je le za las ušla smrti in to v glavnem po zaslugi zdravnikov kirurškega oddelka soboške bolnišnice, ki so takoj intervenirali. Tudi otrokovi starši, Marta in Anton Režonja, sta bila ranjena, medtem ko je vinjeni motorist dobil le nekaj prask.

Alojz Štertak, ki je zaposlen v soboškem podjetju »Panonija«, je že star kršilec prometnih predpisov in tudi do-

NA ČRNI VOŽNJI DOBIL PRETRES MOŽGANOV

Prejšnji petek popoldne se je na črno vožnjo brez vednosti lastnika motornega kolesa odpravil sedemnajstletni Alojz Serec. Toda zaradi vinjenosti je v Murskih Črncih zgubil oblast nad vozilom in padel. Dobil je pretres možganov in hude telesne poškodbe na glavi.

ZARADI ŽUŽELKE Z AVTOMOBILOM IN PRIKOLICO V JAREK

Ko je prejšnji tork Jože Geder peljal s tovornjakom in prikolico po cesti med Veržjem in Bunčani, mu je na blagem ovinku skozi odprto okno v oko priletela žuželka. V trenutku je izpustil krmilo, zaradi česar ga je zaneslo na skrajni rob cestišča in zato sta se avto in prikolice prevrnila v en meter globok jarek. Voznik se pri tem ni poškodoval, na vozilu pa je nastala škoda za 235.000 din.

S KONJSKO VPREGO PRED TOVORNJAK

Prejšnji tork je Matija Vohar v Melincih neprevidno s konjsko vprego hotel izsiliti prednost pred poltovornim avtomobilom, ki ga je vozil Franc Tišlarič. Trčenju se ni bilo mogoče izogniti. Poškodovan je bil en konj, na avtomobilu pa je škoda za približno 100.000 dinarjev.